

Informatieblad: Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'

Regionale Energiestrategie in Noord-Holland Zuid

Stand van zaken 19 november 2020

Met deze raadsinformatiebrief informeren we u over de vervolgstappen naar de RES 1.0 met speciale aandacht voor:

- De Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'
- Het collegebesluit over de Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'
- Thematafels
- Participatie en concretisering zoekgebieden
- Stand van zaken Regionale Strategie Warmte (RSW)
- Terugblik dialoogsessie 4 november
- Kennisdeeldagen ook toegankelijk voor volksvertegenwoordigers

Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'

Van april tot en met september konden betrokkenen (o.a. bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties) en volksvertegenwoordigers reageren op de concept-RES. Betrokkenen konden via een digitale consultatie hun reactie geven en volksvertegenwoordigers konden hun wensen en bedenkingen meegeven via het democratische proces.

De betrokkenheid bij de RES is groot:

- Er zijn ruim 120 reacties ontvangen op de concept-RES.
- Een aantal partijen heeft alternatieve zoekgebieden aangedragen.
- Staatsbosbeheer heeft de mogelijkheden en onmogelijkheden van grootschalige opwek met zon- en windenergie op hun grondgebied aangegeven.
- LTO heeft een aanbod gedaan vanuit de agrariërs.
- De Natuur en Milieufederatie Noord-Holland heeft met een aantal natuurorganisaties een tweetal kaarten ingebracht met daarop hun visie op de locaties voor opwek van hernieuwbare energie.

Daarnaast hebben alle gemeenteraden, de Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen wensen en bedenkingen meegegeven op de concept-RES. Veelal zijn de suggesties en zorgen vanuit de gemeenschap hierin meegenomen. De colleges hebben dit geluid overgenomen in de 'Reactienota Op weg naar RES 1.0'. Dit is een belangrijke tussenstap op weg naar een uitvoerbare en gedragen energiestrategie voor de regio.

De reactienota 'Op weg naar RES 1.0' leidt tot:

- Tekstuele veranderingen voor de RES 1.0 ten opzichte van de concept-RES, zoals het toevoegen van onderwerpen of aanvullingen en verbetering van bestaande teksten.
- Veranderingen op de kaart met zoekgebieden.
- Additionele onderzoeksvragen (thematafels).

De reactienota is een coproductie van de deelnemende gemeenten, provincie, de waterschappen en de RES-programma-organisatie. De antwoorden op wensen en bedenkingen en reacties die gaan over specifieke zoekgebieden of lokaal beleid zijn in samenspraak tussen de gemeente(n), provincie en/of waterschappen tot stand gekomen.

Collegebesluit

Het college neemt kennis van de reactienota en besluit deze te betrekken bij de verdere uitwerking van de RES1.0.

De reactienota wordt op **(datum)** behandeld door het college en wordt na de behandeling met u gedeeld.

Vervolgstappen tot RES 1.0

Het vrijgeven van de reactienota is een tussenstap richting de RES 1.0. Naast de aanpassingen die in de reactienota zijn opgenomen, zijn nog meer aspecten van invloed op de inhoud van de RES 1.0:

- De uitkomsten van de thematafels.
- De concretisering van de zoekgebieden (nader onderzoek, participatie met belanghebbenden).
- De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander.
- De doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving, het advies van de Commissie m.e.r. en het advies van NP RES uitgaande van de concept-RES (oplevering uiterlijk 1 februari 2021).

Meer informatie over het vervolgproces vindt u op de [website](#).

Thematafels

Voor onderwerpen waarover nog geen besluit kan worden genomen, omdat nog niet alle kennis of informatie vergaard is, of waarvoor nog afstemming moet plaatsvinden, worden zogenoemde thematafels ingericht. In de komende maanden (oktober 2020 t/m januari 2021) worden deze georganiseerd over de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelprincipes zonne- en windenergie
2. Energietransitie: kansen voor agrariërs
3. Ruimtelijke samenhang
4. RES in uitvoering (lokaal eigendom, stimulerend beleid)
5. Jongeren
6. Warmte uit water (warmte, TEO, TEA, TED)
7. Energie-infrastructuur
8. Innovaties

Aan deze thematafels worden onderwerpen inhoudelijk verder verkend, samen met verschillende inhoudelijke experts en betrokken partijen in het RES-proces. De (tussentijdse) uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Daarnaast is de uitkomst van de thematafels input voor de verdere concretisering van de zoekgebieden.

Jongeren aan tafel

Door jongeren een stem te geven wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de RES. Want het overgrote deel van de energietransitie zal plaatsvinden in de werkende levens van mensen die nu jong zijn.

Tijdens de thematafel wordt jongeren gevraagd zich uit te spreken over de dilemma's die ook op de andere thematafels besproken worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de relatie grootschalige opwek van hernieuwbare energie en natuur, landschap en leefbaarheid. De RES-organisatie organiseert dit samen met RES NHN, [Jong RES](#), de [Participatiecoalitie Noord-Holland](#) en de provincie Noord-Holland.

Daarnaast is ook een landelijk onderzoek gedaan naar de mening van jongeren over windmolens en zonnevelden, meer informatie hierover vindt u [hier](#).

Meer informatie over de thematafels vindt u op de [website](#). Wilt u aanwezig zijn bij één van de thematafels? U kunt dit aangeven bij de aangegeven contactpersoon op de website of bij de RES contactpersoon van gemeente X (**het mailadres van de RES-ambtenaar van de gemeente hier opnemen**).

Participatie en concretisering zoekgebieden

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het nader onderzoeken en concretiseren van de zoekgebieden voor zonne-energie en/of windenergie. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Dit is maatwerk en de uitvoering en het niveau van participatie is daardoor verschillend. Ook is de prioritering van de zoekgebieden verschillend. In **(maand) is/wordt**

gestart met de participatiebijeenkomsten. Evt iets toevoegen over de aanpak voor concretisering zoekgebieden. U bent hierbij van harte welkom (hoe aanmelden?).

Voor een aantal zoekgebieden wordt/is al gestart met de concretisering. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Andere zoekgebieden vragen meer tijd om nader te onderzoeken en worden in de RES 2.0 concreter uitgewerkt. Ook worden nieuwe mogelijkheden en initiatieven, die bijvoorbeeld uit de wensen en bedenkingen naar voren zijn gekomen, nog verder onderzocht. Een voorbeeld hiervan is een concreet initiatief bij de wijk Naarderbos in Naarden. De concretisering van de zoekgebieden loopt door na de vaststelling van de RES 1.0. In de RES 1.0 wordt de tussenstand van dat moment aangegeven.

Naast de ontvangen reacties heeft Liander voor de deelregio's in Noord-Holland Zuid een aantal concrete aanbevelingen opgesteld om de systeemefficiëntie (betaalbaarheid en haalbaarheid) te vergroten. Het gaat onder meer om:

- Het combineren van zonne- en windenergie op één locatie.
- Gericht investeren in zon-op-dak: daar waar opgewekte energie zoveel mogelijk direct kan worden gebruikt.
- Het clusteren van zoekgebieden in nabijheid van (onder-)stations om duurzame opwek sneller aan te kunnen sluiten.

Deze aanbevelingen worden meegenomen en, indien mogelijk, meegewogen in de nadere concretisering van de zoekgebieden. De aanbevelingen van Liander vindt u op de [website](#).

Regionale Structuur Warmte

Voor de warmteparagraaf over de Regionale Structuur Warmte (RSW) geldt dat de RES 1.0 een aanscherping van de concept-RES is. De RSW zorgt voor vroegtijdige afstemming over warmtebronnen met een bovengemeentelijke potentie op regionaal niveau en helpt gemeenten bij het maken van afspraken. De gemeenten kunnen op basis van deze informatie bovengemeentelijke warmtebronnen meenemen in de Transitievisie Warmte (TVW).

Proces

De concept-RSW wordt ambtelijk enerzijds 'bottom-up' verrijkt met beschikbare data uit de gemeentelijke Transitievisies Warmte, wijkuitvoeringsplannen (WUP) en concrete warmteprojecten. Ook andere informatie die beschikbaar komt over omvang en beschikbaarheid van mogelijke warmtebronnen met bovengemeentelijke potentie (zoals geothermie, restwarmte en aquathermie) wordt verwerkt. Anderzijds wordt de concept-RSW waar mogelijk verrijkt met inzicht in -potentiële- bovengemeentelijke warmtebronnen, de verbinding tussen warmtevraag en warmteaanbod, benodigde energie-infrastructuur en de positie van gemeenten in de warmtetransitie.

Deze informatie wordt verwerkt tot een set van afspraken, een ordening van de verschillende aspecten die van belang zijn voor de afweging door betrokken partijen. Deze afspraken kunnen als leidraad voor het gesprek over toedeling van (toekomstige) bovengemeentelijk warmtebronnen worden gebruikt. De betrokken partijen kunnen hiermee afwegen waar en hoe bovengemeentelijke warmtebronnen kunnen worden ingezet.

Werkagenda

Op dit moment bevindt de warmtetransitie zich regionaal en lokaal nog overwegend in de fase van beleidsvorming (RES, RSW en TVW). De komende jaren zal het accent verschuiven naar beleidsuitvoering. Voor de periode na de RSW 1.0 wordt een werkagenda gemaakt. Hier staat geagendeerd waar en eventueel wanneer samenwerking in de regio NHZ gewenst is om de volgende stap te kunnen zetten in het warmtevraagstuk. Hier stavaza van betreffende gemeente opnemen, ook voor de gemeenten/deelregio's waarvoor het proces naar de verdeling van bovengemeentelijke bronnen minder relevant is op dit moment.

Sturing en besluitvorming

Sturing op de RSW 1.0 ligt bij de Stuurgroep RES Noord-Holland Zuid (NHZ). De stuurgroep is verantwoordelijk voor het proces om tot afstemming te komen over het bovenregionale deel. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale inhoud en de uiteindelijke lokale goedkeuring. De

uiteindelijke RSW 1.0 paragraaf wordt daarmee als onderdeel van de RES 1.0 aangeboden ter besluitvorming aan de colleges en de besturen.

Doorrekening Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

De concept-RES is op 6 oktober aangeboden aan het Nationaal Programma RES. In de bijlagen van de concept-RES zijn alle ontvangen reacties, alternatieve plannen en visies en wensen en bedenkingen van de raden, provincie en waterschappen toegevoegd. Het Planbureau voor de Leefomgeving maakt een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de 30 concept-RES'en. Het PBL verwacht voor het eind van dit jaar de eerste inzichten te kunnen delen met de regio's zodat de aanbevelingen kunnen worden meegenomen in het proces naar de RES 1.0. Uiterlijk 1 februari wordt de analyse van alle concept-RES'en door PBL openbaar gemaakt.

Advies Commissie m.e.r.: Besteed aandacht aan de samenhang tussen de zoekgebieden

De RES NHZ is, samen met energieregio Noord-Holland Noord en energieregio's in Gelderland, Zuid-Brabant en Zuid-Holland, pilotregio geweest voor de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.). De Commissie m.e.r. heeft haar advies gereed en concludeert: 'De RES-regio's Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid beschikken over een systematisch opgebouwde concept-Regionale Energiestrategie (concept-RES) met goede en gedegen milieu-informatie. Er ligt een goede basis om de stap naar de RES 1.0 te maken en voor latere milieueffectrapportages.' Zij adviseert om bij de verdere uitwerking aandacht te besteden aan de samenhang tussen de zoekgebieden voor hernieuwbare energie (zon en wind). [Lees hier het advies.](#)

Het advies van de commissie MER wordt verwerkt in het vervolg naar de RES 1.0.

Terugblik Dialogosessie 4 november

Op 4 november gingen circa 50 volksvertegenwoordigers uit Noord-Holland met elkaar in gesprek over hun rol in het proces van de Regionale Energiestrategie. Er werd teruggeblikt op het proces tot aan de concept-RES. Is er voldoende gelegenheid geweest om de rol als volksvertegenwoordiger in te kunnen vullen? En wat leert dit ons voor het vervolgproces, richting de RES 1.0 en verder? In [dit document](#) vindt u een korte samenvatting van het gesprek. Hierin zitten voor zowel volksvertegenwoordigers als de programmaorganisatie adviezen om mee te nemen naar het proces tot vaststelling van de RES 1.0. Ook kunt u de bijeenkomst terugkijken via [deze link](#).

Meer informatie over de positie van gemeenteraden, Provinciale Staten het en de algemeen besturen van de waterschappen vindt u in de brochure [Regionale Energiestrategieën en besluitvorming](#) van het Nationaal Programma RES.

Kennissessies ook voor volksvertegenwoordigers

Komende periode organiseert de RES-programmaorganisatie samen met de provincie meerdere online kennissessies. De eerstvolgende kennissessie is op 10 december en gaat over 'Meervoudig ruimtegebruik'. Wilt u hierbij aanwezig zijn? U kunt zich [hier aanmelden](#). Ook leest u hier meer over het programma van de bijeenkomst.

Wilt u op de hoogte blijven van volgende kennissessies? Meldt u zich dan aan voor onze [nieuwsbrief](#).

Blijf op de hoogte

Website www.energieregionhz.nl

Op de website vindt u veruit de meeste informatie overzichtelijk op één plek bijeengebracht. Uiteraard de [concept-RES](#), alsmede een verkorte versie van de concept-RES, daarnaast is er een filmpje met toelichting op de concept-RES en zijn de kaarten beschikbaar. Veel achtergrondinformatie en aanvullend kaartmateriaal is hier tevens beschikbaar. Ook hebben wij een [speciale pagina](#) voor u gemaakt met informatie over het proces en uw rol daarin als volksvertegenwoordiger.

Nieuwsbrief

Deze informatie is bedoeld voor raadsleden, bestuurders, Statenleden, algemeen- en dagelijks bestuursleden van de waterschappen en gemeentesecretarissen binnen de energieregio Noord-Holland Zuid.

Maandelijks publiceren wij een nieuwsbrief, daarvoor kunt u zich [hier](#) inschrijven. Reeds verschenen nieuwsbrieven vindt u op dezelfde pagina onder het aanmeldformulier.

Raadsinformatiebrieven

Met enige regelmaat publiceren wij een raadsinformatiebrief, deze wordt mogelijk door uw organisatie aangepast of aangevuld voor uw specifieke gemeente, provincie of waterschap. Reeds verschenen raadsinformatiebrieven vindt u [hier](#).

Gelegenheid tot stellen van vragen

Op de website kunt u [online](#) technische vragen stellen. Ook vindt u er een geanonimiseerd overzicht van reeds gestelde [vragen en antwoorden](#).

LinkedIn en Twitter:

Volg ons op [LinkedIn](#) en [Twitter](#) voor actuele informatie.

Direct contact met programmamanagers

Mocht u toch informatie missen of graag even contact hebben, dan kunt u altijd contact opnemen met de programmamanagers van Energieregio Noord-Holland Zuid: Marco Berkhout (berkhoutm@noord-holland.nl) en Roos Peeters (vlaarr@noord-holland.nl).